Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De vita christiana - Cod. Aug. pap. 142

Guilelmus <Arvernus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Interpretatio partium missae et quis eas intituerit

urn:nbn:de:bsz:31-90922

Visual Library

Missa dicitur legatio. Totum autem tempus quod xpus cum mundo
fuit Missa quo terra celum intrabit est tempus legationis
ceptum legatio finietur cum sponsa eius ab egipto Babilonia
in propria celum ducetur. Quod tempus septem in partibus distinguitur
quia legatio xpi septem donis spiritus sancti perficitur. Unde cum ad missam
septem vicibus dominus vobiscum dicitur quia misterium misse septem donis spiritus
sancti peragitur. Primo post introitum dicitur dominus vobiscum. Introitus significat
ingressum xpi in hunc mundum quo per incarnationem salvavit genus
humanum. Cantus enim introitus est gaudium angelorum et hominum qui in
nativitate eius exortum est. Primum donum spiritus sancti est sapientia quia dei
sapientia venit incarnata. Oratio que postea sequitur nostram recapitulationem
~~Epistola~~ Epistola autem significat doctrinam eius ~~Alleluia~~ vel exemplum quod
prebuit in baptismate. Graduale significat ieiunium vel temptationem
eius. Alleluia ministerium angelorum quo ministrabant ei. Secundo
dicitur dominus vobiscum ante ewangelium quia significat tempus id quo mundum sal-
vavit per predicationem. Ewangelium enim significat tempus predicationis xpi. Se-
cundum donum est spiritus intellectus quia tunc homines docuit intelligere spiritualia. Ter-
tio dicitur dominus vobiscum ante offertorium est tempus illud quo in Jerosolimam
pari salutavit turba sibi cum palmis obviam. Cantus offertorii significat laudes
illius turbe. Unde et in eadem statione solet addere [illegible] ad offertorium sat-
isfacere. Tertium donum [illegible] spiritus consilii. Quarta et [illegible] consilium dei
xpi qui venit [illegible] homines redimere per passionem ~~Tempus~~ ~~[illegible]~~ Silencium
quod sequitur significat tempus id quo xpus [illegible] intravit ad passionem [illegible] secreta die [illegible]
[illegible] qui [illegible] agnus [illegible] mansit. Quarto dicitur dominus vobiscum
in prefatione [illegible] manibus et significat illud quo xpus in cruce pependit extensis
manibus. Quartum donum est spiritus fortitudinis quia tunc [illegible] expugnavit diabolum.
Quod prefatio alta voce dicitur significat [illegible] psalmi [illegible] in manus
tuas [illegible] spiritum meum quod ipse in cruce clamavit vel significat [illegible]
que tunc fiebat [illegible] celestibus et terrestribus. Silencium canonis

xxviij 18

q(uod) signat est tempus illud quo post mortem domini eius sui fuerunt abscon-
diti cum timore (et tremore) Quinto dicitur pax domini post dominus vobiscum et id
tempus quo dominus surrexit et post tribus verbis salutavit. Sextum domi-
nus suis sicut quia et apparuit illis fratribus ut intrantes spiritus tamquam
ce(lestis) gaudium quod habuerunt post ascensionem eius. Septimo dicitur
dominus vobiscum post communionem et tempus id quo corpus quo heredes
dereliquit et angelos sibi obviantes ascendens salutavit. Octo
domini et post pietas quia unaquaque pietas fuit quam humanitas natura
super astra vexit Deinde que significat est quod nunc patrie pro nobis in-
terpellat Septimo dicitur dominus vobiscum in fine misse et tempus id quo corpus
in fine mundi adveniens suos sibi obviantes salutabit Septimum domi-
nus suis timoris quia et angeli gemiscent Sequitur Ite missa est hoc
ad maledictos Ite maledicti in ignem eternum Benedicamus quod significat
ad electos venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis
paratum est ab origine mundi

Nunc dicendum est unde missa tam ordinatim assumpsit et quis eam
ampliaverit. Scripsit in primis dominus noster Petrus primum ordine missas
... instituit quando de pane et vino corpus et sanguinem suum
et ob memoriam per hoc nobis celebrare precepit. Deinde ipsi augmentum de
super ... dictum ... Deinde successores eorum ...
... leges statuerunt Alii tantum alii alia adiecerunt qui
decorem domus dei dilexerunt Celestinus papa post introitum misse instituit
Gregorius papa antiphonas ad introitum modulando
composuit unde ad primus versus eiusdem psalmi ad introitum cantatur qui
olim totus ad introitum cantabatur. Gloria tibi trinitas ... composuit
Damasus papa ad missam constituit. Kyrie eleison Silvester ... g...
... ad missam cantare statuit. Gloria in excelsis angeli
... incepit ... Hilarius pictaviensis episcopus ... alia laudabilia
... in fine composuit Telesphorus papa ad missam cantare
instituit Simmachus papa ... tantum cantare statuit. Deinde

vobiscum dicere testamento sed debitis finis est sumptum Pax vobis
de novo testamento, i(d est) ewangelio est acceptum Et cum spiritu tuo de apostolis
Amen de Apocalipsi. Tunc apostolicus ordo eciam dici docuit. Sed Telesphorus
papa cepit et ad missam dici constituit Oremus simbolum ... composuit
Gelasius papa cepit et ad missam dici instituit epistolam
et ewangelium. Allexander papa ad missam constituit Secretum autem
sensit laudancium et plenarium ut hodie est tota. Collectas sed
Damasus papa ut in more ecclesie tenuit. Igitur et Allelu-
ia Ambrosius composuit Sed Gregorius papa ad missam cantari insti-
tuit que et in festis diebus cum neuma iubilum dicitur iubilari sta-
tuit Sed abbas notkerus sancti galli sequencias plurimas composuit
Sed Damasus papa cantari statuit Credo in unum deum constan-
tinopolitanus sinodus composuit. Offertorium Gregorius papa composuit et
constituit Apostoli et eorum successores in cottidianis vestibus et ligneis
calicibus missas celebrabant Sed Clemens papa tradente petro apostolo
usum sacrarum vestium ecclesie sumpsit et Stephanus papa in sacris
vestibus missas celebrari statuit Zepherinus papa in vitreis ~~...~~
calicibus Urbanus autem papa in aureis vel argenteis offerri instituit
Allexander papa panem et vinum sicut dominus statuit et aquam admisceri
sicut apostolus eciam docuit Silvester papa lineum corporale statuit
sicut ioseph domini corpus in sindone munda involuit Orate pro me fratres Leo
papa dici statuit Sursum corda de Ieremia Gracias agimus de
apostolo et prophetis Prefacionem Dionisius Ariopagita partim composuit
Sed Gelasius papa ad missam instituit Sanctus Sixtus papa dici
instituit Sed de ysaia assumptum est Gelasius papa canonem
composuit Sed Gregorius papa eam diebus nostris intromisit Leo
papa magnus supplices te rogamus apposuit Pater noster dominus docuit
Sed agnus dei composuit Sergius ut ad missam cantare statuit Con-
ponit apostolus doctrina domini tradidit Que et precedens capitulum exeg-
esse regnum libera nos addidit Unde ... episcopalis char-
ritatis ... apostolorum discipulis commissionem apostolus tradidit quam apostoli-

pudiū dō ſuc nām· augēt & ambſig dicē cepit & ſylbeſt[illegible]
ibi ſic ūſſ ſualuit aplis aut hāt ūn dicit q̃ finita
miſſa dicit ſeap dm̄ ſit ſemp uobiſcū / Funcanus papa
dici inſtituit & patē dare ſtatuit / Agnus dei Sergius papa
ꝯſtituit & poſt cantare ſtatuit / Communione papa gregorius
ꝯpoſuit & cātare ſtatuit / Ite miſſa eſt de veteri teſtamento
ſumptū ubi filius pharao ꝑplm̄ de Egipto ire iuſſit & ob
hoc miſſa accipit nom̄ / Benedicamus dno de ſumptu eſt de
pſalterio / Deo gras de aplo / Et poſt hec omnibus gregorius papa
miſſā cōmaſſe dicā ſit hodie ſtata eccliā canit /